

30. výročie vzniku Základnej umeleckej školy

Foto: Róbert Hanyus

strana 6

Toto krásne jubileum sme oslávili slávnostným koncertom a výstavou výtvarných prác. Pre nás to bola radostná udalosť, ktorá zostane v našich srdciach.

Koncert bol zostavený z vystúpení najlepších žiakov našej školy a z vystúpení hudobných súborov, ktoré na škole fungujú. V druhej časti koncertu odzneli mimoriadne interpretačné výkony našich bývalých žiakov, v súčasnosti študujúcich na konzervatóriu a záverečná časť koncertu patrila našim pedagógom.

Pestrá ponuka ... pestrá v náročnosti interpretácie, výberom skladieb, ale aj zainteresovanosťou všetkých štyroch odborov. Zazneli diela hudobných klasikov, súčasná hudba, ale aj džez. Potešila a obohatila nás hudba, slovo, klasický tanec a farebná pestrosť a rôznorodosť výtvarných prác.

Vďaka Bohu sa nám náš zámer vydaril.

Verím, že sme potešili tých, ktorí boli v tento deň s nami a na ktorých nám veľmi záleží. Pri príležitosti 30. výročia vzniku našej školy vyslovujeme úprimnú vďaka Vám, vážení rodičia, kolegovia, žiaci, ale aj inštitúciám a našim kompetentným orgánom, ktoré svojím prístupom a ústretovosťou podporujú pokojný a tvorivý vývoj našej školy.

S úctou Darina Gazsiová, riaditeľka ZUŠ Valaliky

V čísle:

V obci sa naplno pracuje

strana 2

Zo života našich škôl

strany 3 a 4

Abovské folklórne slávnosti

strana 5

Dni obce Valaliky

strany 7 a 8

Duchovné okienko

strany 9 a 10

Rady strany 11 a 12 a informácie

Športové noviny
strany 13 a 14

PÝTAME SA STAROSTU OBCE

Na vaše otázky odpovedá starosta obce
Ing. Milan Tóth.

Chcel by som sa opýtať, prečo nemôže byť pekáreň otvorená aj v nedeľu?

Otváracie hodiny sú stanovené pre podnikateľské subjekty Všeobecným záväzným nariadením obce č. 13/1996. Podľa tohto platné-

ho VZN nie je dovolený dopoludňajší nedeľný predaj.

Ako plánujete riešiť autobusovú zastávku SAD vo Všechsvätých?

Úprava bola viackrát vykonaná tak obcou ako aj Správou ciest. Už v minulom roku som mal prísľub, že všetky zastávky budú opravené Správou ciest. Nestalo sa tak, Správa ciest vyko-

nala len dočasnú provizórnu úpravu. Náklady na uvedenú úpravu predstavujú viac ako 500 tis. Sk. Trvám na tom, že takúto úpravu má vykonať správca cesty, nie obec. A túto požiadavku dôsledne žiadam splniť od správcu ciest. Bude to zrejme chvíľu trvať, avšak zo svojej požiadavky neustúpim. Dočasná úprava zastávok bola už aj na váš podnet vykonaná.

V obci sa naplno pracuje

Aj tohto roku v rámci aktívnych prác zveľaďujeme našu obec. Pokračuje sa v rekonštrukcii chodníka na Hlavnej ulici. Za uplynulé dva mesiace bolo zrekonštruovaných 650 metrov. Ukončenie úseku je na križovatke Hlavná, Športová. Práce plánujeme ukončiť v polovici júla. Ospravedľujeme sa občanom, že z technických príčin nie je možné rýchlejšie riešiť likvidáciu vzniknutého odpadu. Táto práca si vyžaduje koordinovanú spoluprácu všetkých za-

interesovaných. Touto cestou chceme poďakovať všetkým občanom, pred ktorých pozemkami sa pracovalo, za poskytnutie priestorov na uloženie materiálu, náradia, za poskytnutie vody a elektrickej energie.

Rekonštrukcia chodníka je prioritou uplynulých dvoch mesiacov, ale okrem nej boli vykonané aj tieto práce:

- ukončenie výsadby a úprava parkov na Zvonicinej a Kokšovskej ulici,

Foto na strane: Ing. Milan Tóth

- výsadba vzrastlých stromov na Plotovej ulici v celkovom počte 7 ks,
- výsadba vzrastlých stromov na Podlesnej ulici v celkovom počte 2 ks,
- umiestnenie detského vláčika, lavičiek a osadenie novej šmykľavky v MŠ Všechsvätých,
- náter preliezok v obidvoch materských škôlkach,
- oprava lavičiek v

- obidvoch materských škôlkach doplnenie dosiek,
- výsadba kvetov v parku prof. Hlaváča,
- výstavba autobusovej zastávky na Kokšovskej ulici,
- oprava zastávky na Hlavnej ulici časť Všechsvätých,
- pravidelné kosenie verejných priestranstiev a údržba čistoty,
- pomoc pri príprave Dní obce,
- a mnoho ďalších prác, ktoré možno ani nie sú viditeľné.

Štefánia Diabolková

Pripravujeme otvorenie telocvične

Práce na telocvični pokračujú v plnom prúde. Doposiaľ sú urobené kompletne vnútorné omietky, obklady sociálnych zariadení a dlažby, vzduchotechnické zariadenie a maľby. V najbližšom čase budú osadené basketbalové koše a započaté práce na podlahovej krytine. Zároveň sa vykonávajú práce na vonkajšej omietke. Pre dokončenie je potrebné ešte urobiť vnútroareálovú komunikáciu a spevnené plochy, včítane prístupovej komunikácie a vnútroareálového osvetlenia. Z Ministerstva školstva SR sme získali dotáciu 5,5 mil. Sk, čo nám umožňuje pokračovať v dokončovacích prácach. Robíme všetko pre otvorenie prevádzky telocvične k 1. septembru 2006.

Ing. Milan Tóth, starosta obce

Foto: Ing. Milan Tóth

Valaličan - obecná novina

Vychádzajú štvrtročne. Registrované OÚ číslo: OÚ 1/1995 Dr.Čid

Vydáva: Obecný úrad Valalíky. Grafická úprava a sadzba: Ing. Miroslav DANKO.

Tlač: EMILENA tlačiareň, Čermel'ská 3, Košice. Náklad: 1000 ks

Deň detí v mikroregióne Hornád

2. jún 2006, športový areál Čaňa, spolu 1600 detí druhého stupňa základných škôl v mikroregióne Hornád. Takto vyzerať číselné vyjadrenie osláv najkrajšieho dňa všetkých detí, ktoré usporiadalo Združenie obcí mikroregiónu Hornád pri príležitosti Medzinárodného dňa detí. Na Obecnom úrade Valaliky prebiehali dôležité mikroregionálne rokovania o tom, aký

la v zložení finalistov súťaže Slovensko hľadá Superstar: Peter Bažik, Martin Krausz a Jakub Petraník. Zvláštnu cenu poroty získala Simona Miháliková z Valalík. V programe sa ďalej predstavila tanečná skupina Cassia, minuloročná regionálna superstar M. Jásósová a žiaci ZŠ mikroregiónu Hornád.

Aj keď počasie deťom v tento deň neprialo, nič to neubralo na nála-de a dobrej zábave. Ešte dodatočne aj touto cestou deťom želáme k ich sviatku všetko najlepšie a tešíme sa na stretnutie o rok. **Jana Labanská**

Počítačový kurz

Základná škola Valaliky pod záštitou Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií ponúka záujemcom bezplatný počítačový kurz, ktorý sa uskutoční v mesiaci august.

Počítačový kurz je vhodný ako príprava pre ECDL testovanie medzinárodne uznávaný systém kvalifikácie, ako rekvalifikačný kurz pre uchádzačov o zamestnanie a je vhodný aj pre začiatočníkov. Po jeho absolvovaní sa naučíte ovládať počítač na vysokej úrovni, využívať MS Windows a MS Office, internet a e-mail. Rozsah kurzu je 24 pracovných dní, t.j. 168 vyučovacích hodín, z toho 7 hodín testovanie. Jediný poplatok, ktorý je potrebné uhradiť, je 1000 Sk za vydanie Indexu ECDL a Certifikátu ECDL (kurz je financovaný Európskym sociálnym fondom). Záujemcovia sa môžu získať bližšie informácie na t.č. 72 949 14 alebo 69 99 885 (Základná škola Valaliky).

RNDr. Mária Tkáčová
riaditeľka ZŠ Valaliky

program pripraviť pre deti. Výsledkom bol akčný program, ktorý potešil hádam každého prítomného žiacka.

Ako prvý sa predstavil Pohotovosťný policajný útvar KR PZ SR, ktorý predviedol zásah pri prichytení páchačťa a ukážku výcviku policajných psov. Hneď nato nasledoval Hasičský a záchranný zbor OR PZ SR, ktorý predviedol zásah pri horení výškovej budovy a následné zlaňovanie záchranárov so zachraňovanou osobou. Ďalej hasiči deti zaujali rýchlou akciou pri hasení osobného automobilu hasiacou požiar-nou technikou. Po minuloročnom prvom úspešnom ročníku súťaže Región hľadá superstar, sa v tomto roku zapojilo do tejto speváckej súťaže 14 detí z celého mikroregiónu. V silnej konkurencii mala zastúpenie aj naša obec v podobe Eriky Juhászovej a Simony Mihálikovej. Osud druhej regionálnej superstar mali v rukách všetky prítomné deti, ktoré si po sčítaní hlasovacích lístkov zvolili Veroniku Kresákovú zo Základnej školy v Seni. Odborná porota bo-

Foto k článku: Róbert Janotka

Zo života MŠ Buzice • Zo života MŠ Buzice • Zo života MŠ Buzice

Sme Majstri vo futbale!

Svoje trojročné pôsobenie v "FC MŠ Valaliky - Buzice" zavŕšili jeho hráči ziskom majstrovského titulu! Z fotografie je zrejme, že ich to nestálo ani tak veľa síl a že každodenné tréningy boli pre nich iba krásnou hrou... a nakoniec im aj pán starosta priniesol za obetavé celoročné výkony sladkú odmenu...

Tri roky uplynuli a 22 majstrov, "prípravkárov" začne od novej sezóny obliekať dresy základnej školy. Prípravu na vstup a úspešné pôsobenie v základnej škole zvládli dobre okrem futbalovej zdatnosti, basketbalu a ľahkej atletiky sa dobre pripravili aj na

náročnejšie zvládanie učiva základnej školy. Bude nám za deťmi ľúto, dobre sa nám s nimi pracovalo. Rodičia môžu byť na nich hrdí, sú to usilovné a dobré deti. Čas však beží veľmi rýchlo a na miesta "postupujúcich" školákov nastúpi v septembri nové talenty. Nové, ale aj "staré" deti sa však majú na čo tešiť aj naďalej. V tomto roku sme zvládli pomerne veľa, vylepšili sme bilanciu vo výbere hračiek, doplnili sme športové náčinie pre naše futbalové talenty, ale aj pieskovisko pre najmenšie deti. Na

záver navštívime s deťmi bábkové divadlo a urobíme si malú exkurziu po historickom centre Košíc. To, čo sme nestihli do konca tohto školského roku, to plánujeme dokončiť v jeseni už v novom školskom roku. Najviac sa tešíme na pomoc Obecného úradu, ktorý má v pláne vybudovať pred našou materskou školou parkovisko. Toto prinesie nielen pre deti oveľa bezpečnejší dovoz aj odvoz, ale najmä rodičom to ušetrí pomerne nebezpečné parkovanie pri frekventovanej hlavnej ceste.

Samozrejme, pre deti máme pripra-

vených mnoho zaujímavých aktivít a určite sa majú do budúcnosti na čo tešiť. Rodičom sme vďační za prejavovanú dôveru, veľmi nás teší! O Vašej dôvere svedčí aj to, že pre nový školský rok už máme kapacitu úplne zaplnenú, prihlásilo sa nám 54 detí! Ďalšie deti už z kapacitných dôvodov bohužiaľ prijať nemôžeme...

Tešíme sa na Vás v septembri! Prajeme Vám aj deťom krásne a bezpečné dovolenky!

Helena Štelcová, riaditeľka MŠ Valaliky-Buzice

Foto k článku: autorka

Čas rýchlo uteká a ani sme sa nenazdali a už je tu jún. Začal sa krásnym sviatkom detí. Každé dieťa vie, že 1. jún MDD má v sebe pre ne isté čaro. Môžeme to každoročne pozorovať na ich žiarivých očkách, usmievaných tváričkách plných očakávania. Inak tomu nebolo ani tento rok. Svoj sviatok určite však prežili veľmi príjemne, o čo sa pričínila aj jedna milá mamička, ktorá nás srdečne pozvala na príjemné strávenie dopoludnia k nim domov. Deti prežili krásne chvíle v prekrásnom prírodnom záhradnom prostredí, kde okrem hier s loptičkami, na šmýkalke a hojdačkách mohli

pozorovať tiež kocúra a rybičky. Milá mamička aj s rodinou nás srdečne pohostila voňavými domácimi, čerstvými zákuskami, občerstvením a sladkosťami. Za jej nezištnú pozornosť jej patrí úprimná a srdečná vďaka. Hneď po príchode do MŠ čakalo na deti ďalšie prekvapenie pán starosta Ing. Milan Tóth, ktorý ako vždy nezabudol na naše detičky, potešil každé dieťa čokoládou. Ešte väčšmi ich však potešil tým, čo pribudlo v našej školskej záhrade vláčikom, domčekom a lavičkami. Za jeho starostlivosť, pozornosť a láskavý prístup mu tiež srdečne ďakujeme.

Foto: Iveta Hegedušová

Foto: Ing. Milan Tóth

Nemohli sme odmietnuť aj ďalšiu požiadavku detičiek túžili mať "Noc bez mamičiek". A tak sa uskutočnila ich obľúbená akcia, na ktorej sa zúčastnilo 25 detí. To ešte nie je všetko. Vieme, že deti milujú zvieratá a preto sme naplánovali dňa 6.6.2006 výlet do ZOO. Pre nepriazeň počasia sme boli nútení ho preložiť na 19.6.2006.

Už čochvíľa sa bude ozývať celou škôlkou ako každoročne "zbohom škôlka, lúčime sa". Niektoré deti sa rozlúčia so škôlkou navždy, aby zasadli do školských lavíc. A niektoré len dočasne, aby si užili letné dni v kruhu svojej rodiny. Prajeme všetkým našim detičkám veľa slniečka, detskej radosti a ich rodičom veľa radosti z ich malých slniečok.

Kolektív MŠ Vsechsvätých

Zdravie a my

Chcem mať peknú protézu !?

Dám si urobiť umelú "klapačku" a bude mi fajn, nebudú ma bolieť zuby, nebude treba viac vŕtať zuby atď. sú úvahy, ktoré veľakrát počúť v zubnej ambulancii. Často sa však stane pravý opak a vytúžený sen a pekné zhotovená zubná protéza sa stáva nielen nočnou, ale aj dennou morou pre pacienta. Nehovorím o prípadoch, kedy pacient prirodzene stratí zuby, napríklad pri úraze, paradentóze, atď., kedy zhotovenie celkových zubných protéz je opodstatnené, ale o prípadoch, kedy si pacient dá zbytočne vyfáhať zuby s presvedčením, že zubná protéza plnohodnotne nahradí stratený chrup. V čom je teda problém?

Každá jedna protéza je iba náhradou za niečo, čo organizmu od istej doby chýba, je to niečo umelé, nahradené a preto protéza nikdy nie je plnohodnotná v našom prípade strateným zubom. Zhotovením zubnej protézy sa problém iba začína, treba sa naučiť protézu nosiť a používať. **Čo je dobré vedieť pred zhotovením zubných protéz?**

- Každý pacient je individuálny, teda má iné

anatomické podmienky v dutine ústnej. Preto nie je veľmi vhodné orientovať sa podľa toho, ako drží susedovi protéza. **Ten** môže mať ideálne podmienky v dutine ústnej a nebude mať žiadny problém protézu nosiť.

Ak by tomu nebolo tak, tak by sme si zubné protézy kupovali v obchode ako topánky, rôznej veľkosti, farby, tvaru apod.

- Je rozdiel pri nosení hornej a dolnej protézy. Kým hornú protézu väčšinou pacienti znášajú bez problémov, dolnú protézu **často** nie sú schopní používať. Horná protéza sa k podnebiu zvyčajne prisaje, ale dolnú protézu sa treba naučiť v dutine ústnej držať lícami, jazykom a perou. Popri tom treba ešte aj rozprávať a samozrejme čo najdôležitejšie, treba sa aj najesť.

- Často pacientom vadí, že je celé podnebie prekryté umelou hmotou a **nečítia chuť jedla**.

- Niektorí pacienti majú pocit pálenia v dutine ústnej.

- Nakoľko horná zubná protéza siaha pomerne dozadu, **niekedy má** pacient problém s napínaním na zvracanie. Dá sa síce náhrada skrátiť, ale potom hrozí, že bude padať.

- Zubné protézy sú zhotovené zo živice a nie je vhodné a ani možné s nimi zaobchádzať ako so zdravými zubami. (????)treba bližšie vysvetliť!

- Po čase sa môže stať, že je protéza voľná. Môže to byť spôsobené úbytkom na hmotnosti, osteoporózou a prirodzeným ústupom dásňových výbežkov starutím organizmu.

- Pacienti, ktorí nenosia zubné protézy majú často problém s trávením, čo vedie k chronickým žalúdočným problémom a ochoreniam.

- Pacienti ktorí už nosili čiastočnú zubnú **snímateľnú** náhradu si ľahšie zvyknú na celkovú zubnú náhradu.

- Niekedy je nutné pred zhotovením zubných protéz urobiť chirurgickú korekciu dásien a sliznice v dutine ústnej, **ale i to niekedy neprinesie želaný výsledok na stabilitu protézy**.

- Pokiaľ je to možné, je vhodné v sanke čo najdlhšie ponechať nejaké zuby **i keď sú osamotené**. V sanke aj jeden zub **dobře** poslúži ako opora pre protézu.

Je teda zrejmé, že používanie celkových zubných náhrad je komplexný problém. Je dobré ak je predtým pacient poučený a psychicky pripravený na zmenu, ktorá ho čaká.

Dobré zhotovená celková náhrada je vždy výsledkom spolupráce pacienta, lekára a zubného technika, pričom si pacient musí uvedomiť, že to čo príroda dala, nezmení ani lekár ani **zubný** technik. (???) **MUDr. Eva Gedeonová**

Abovské folklórne slávnosti

V rámci Abovských folklórnych slávností sme u nás 10. júna 2006 v Kultúrnom dome Valaliky privítali Grécky folklórny súbor Thrakiki Estia zo Serres. Jeho vystúpeniu predchádzalo otvorenie výstavy obrazov medzinárodného plenéra Jasov 2005 vo veľkej zasadacej miestnosti Obecného úradu obce Valaliky. Výstava diel neprofesionálnych výtvarníkov z Maďarska, Poľska a Slovenska zachytáva prírodnú scenériu v malebnom prostredí Jasova. Tieto diela vznikli pod odborným dohľadom profesionálnych umelcov, ktorými boli známi košíckí výtvarníci akad. maliar Tibor Gáll, Štefan Dušan Baláž a Pavol Kvoríak. Sprístupnená je verejnosti od 7.30 - 15.30 h v pondelok,

Foto k článku: Krajské osvetové stredisko

stredu a štvrtok a od 7.30 h 19.00 h v utorok a piatok. Všetkých Vás srdečne pozývame, aby ste si prišli prezrieť tieto diela, určite neodídete bez príjemného umeleckého zážitku.

40 členný grécky folklórny súbor nám predviedol tradičné grécke tance, ktorých motívy vychádzali z významných udalostí v živote človeka: svadba, vojna, jubileum. Súbor bol založený v roku 1922 a jeho umeleckým vedúcim je Omirialdis Alexandros.

Jana Labanská

Košická hudobná jar

Tohtoročná Košická hudobná jar sa už otvárala po 51. krát. Pred otváracím koncertom, ako býva zvykom, sa konalo predfestivalové popoludnie výtvarných prác. Tento ročník bol výnimočný z toho dôvodu, že sa na ňom prezentoval so svojou tvorbou Ladislav Staňo, spolu s kolegom Igorom Sokolovským. Prezentoval sa 25-timi kamennými a drevenými plastikami a pán Igor Sokolovský 15-timi obrazmi. Vernisáž, ktorá sa konala 3. mája 2006, otváral kunsthistorik Emil Semanco. Rovnako sa na nej zúčastnil riaditeľ Štátnej košíckej filharmónie Július Klain, šéf košíckej opery Peter Dvorský a množstvo ďalších ľudí. V závere vernisáže dokonca pán Peter Dvorský predviedol aj kúsok zo svojho umenia a prítomným návštevníkom zaspieval. Čo to zo svojho talentu ukázal aj konzervatorista Pavol Jakab v hre na gitaru s doprovodom flauty. Prehliadka výstavy bola umožnená pri každoročnom koncerte a návštevníci si tak mohli spríjemniť prestávku. Záverečný koncert sa konal 25. mája 2006 a to bol zároveň posledný deň výstavy umeleckých prác. Z úst samotného pána riaditeľa Košíckej filharmónie vyšlo pochvalné poďakovanie, spokojnosť a obdiv.

Pán Ladislav Staňo sa zúčastnil aj na ďalšej významnej akcii, ktorá sa konala v Bratislave. Konkrétne to bola benefičná dražba umeleckých artefaktov, ktorú organizovala manželka pána prezidenta, pani Gašparovičová. Táto dražba sa konala v prezidentskom paláci a rovnako sa na nej zúčastnilo veľa významných ľudí. S týmto dobrým pocitom sa môžeme tešiť na ďalšiu podobnú akciu a nášmu rodákovi Ladislavovi Staňovi zaželať veľa úspechov.

Jana Labanská

Foto: Dušan Baláž

Radostník

Každý z nás vie, že druhá májová nedela je venovaná matkám, keďže si na celom svete pripomíname Medzinárodný deň matiek. Aj vo Valalikoch si už tradične uctievať tento milý sviatok a ani tento rok sme nemohli zabudnúť na naše mamy, babky, prababky a svokry. A tak v nedeľu 14. mája sa v našom kultúrnom dome konalo posedenie s názvom Radostník. O 15:00 hodine sa sála zaplnila našimi matkami v najrôznejších vekových kategóriách. Po privítaní odznel príhovor pána starostu Ing. Milana Tótha, ktorý vyzdvihol úlohu matky

Foto: Ing. Milan Tóth

v živote človeka. Následne vystúpili deti z Materskej školy v Buzíciach pod vedením pani riaditeľky Štelcovej a pani učiteľiek Belušovej a Sedlákovej. Deti svojimi básničkami a pesničkami potešili láskavé obecenstvo a nakoniec sa predviedli v originálnom tanci. Po nich sa prezentovali detičky z Materskej školy vo Všechnvätých. Tie taktiež zaspievali pesničky a zarecitovali básničky. Deti prišli v doprovode pani učiteľiek Timkovej a Papcunovej. Po nich sa predstavila folklórna skupina Šačanka zo Šače so svojim špeciálnym programom venovanom práve dňu matiek. V celej sále sa rozozvučal ich spev a mladé dievčatá i zatancovali Flaškový tanec. Na záver sa všetky matky ponúkli so spoločného radostníka zloženého zo zákuskov, ktoré prichystali členky kultúrnej komisie a manželky členov komisie. Vďaka obecnému úradu a Kresťansko-demokratickému klubu sa každoročne môže sláviť tento krásny sviatok i na spoločenskej úrovni. Aj týmto podujatím sa dostane oceneniu materstvu a matkám, na ktoré si niekedy ľudia zabudnú spomenúť. Nech slovo matka v nás vždy evokuje nielen daryňu života, ale i obetujúce sa stvorenie, priateľku, učiteľku,...

Pavol Kacvinský

Koncert Základnej umeleckej školy k 30. výročiu vzniku - nezabudnuteľný kultúrny zážitok

Vo štvrtok 15. júna usporiadala ZUŠ Valaliky slávnostný koncert pri príležitosti 30. výročia vzniku tejto školy. Vedenie školy sa na tieto slávnostné chvíle dôkladne pripravovalo. Na koncerte svoje umenie predviedli nielen súčasní žiaci, ale aj bývalí žiaci a dokonca aj samotní učitelia. Vysokokvalitný program svojou úrovňou s perfektným, veľmi starostlivo pripravovaným sprievodným slovom postupne gradoval a čoraz viac roztľieskaval ruky nadšených poslucháčov. Výkony bývalých žiakov - súrodencov Jakabových a výkony učiteľov mali vysoko profesionálnu úroveň. K vrcholným číslam koncertu patrili vystúpenia pani učiteľky Lakatošovej (klavír), pani učiteľky Lučkovej (balet) a pána učiteľa Krunku (saxofón) s klavírnym doprovodom pána Németa.

S pozdravným príhovorom vystúpil starosta obce Ing. Milan Tóth, ocenil prínos a dosiahnuté výsledky školy počas jej existencie. Vo svojom príhovore konštatoval, že ZUŠ Valaliky svojou prítomnosťou a svojimi aktivitami zásadným spôsobom ovplyvňuje kultúrny život nielen v obci Valaliky, ale všade tam, kde má škola svoje vysunuté pracoviská. Pri tejto príležitosti 30. výročia ZUŠ odovzdal škole vyznamenanie - Čestné uznanie za dlhodobý aktívny prínos pri výchove a vzdelávaní mladej generácie a pani riaditeľke Darine Gazsiovej Cenu obce Valaliky za jej osobný prínos k rozvoju kultúry v obci. S poďakovaním a gratulačným príhovorom vystúpil tiež starosta obce Čaña pán Michal Rečka, starosta obce Ruskov pán Ing. Štefan Markovič a bývalý prednosta Krajského školského úradu Košice - okolie pán Pahuly.

Želáme Základnej umeleckej škole Valaliky veľa úspechov do je ďalšej práce.

Ing. Milan Tóth, starosta obce

Foto na strane: Róbert Hanyus

Dni obce Valaliky

Foto: Ing. Štefan Petrik

Foto na dvojstrane: Dušan KMEC

SPOLOČENSKÁ KRONIKA OBCE

Noví občania

Buzice: Daniel Arvai
Anna Ivanová
Sebastián Horváth
Miriama Faková
Bernátovc: Sebastián Horváth
Liána Horváthová
Natália Lešková
Matúš Kolbaský
Dávid Leško
Juraj Németh
Matúš Lacko
Richard Hrobár
Kristián Horváth
Košťany: Adam Horváth

Navždy nás opustili

Buzice:
† Ján Mochňacký †
† Jozefína Horváthová †
† František Timko †
† Helena Sviatková †
Bernátovc:
† Ján Majchrovič †
† Ondrej Krištof †
Všechsvätých:
† Helena Horváthová †
† František Drotár †
Košťany:
† Mikuláš Zubko †

Manželstvo uzavreli:

Zuzana Zubková, Buzice
Gustáv Gaží, Buzice

Silvia Hudyová, Buzice
Vladimír Piroh, Košice

Gabriela Eliašová, Košťany
Marián Soltys, Lubotín

Mgr. Anna Tkáčová, Buzice
Ing. Dušan Ondrej, Košice

Bc. Katarína Tkáčová, Buzice
Ing. Marek Šebo, Bratislava

Dni obce Valaliky

Dvojdňové podujatie venované športu a kultúre sa uskutočnilo v našej obci pri príležitosti osláv Dní obce Valaliky.

Dlhé prípravy, ktoré nasledovali príprave týchto osláv, vyvrcholili v sobotu 24. júna. Tento deň sa niesol v znamení športových hier a súťaží. Po slávení svätej omše v rímsko - katolíckom kostole zasvätenom Všetkým svätým vo Valalikoch sa prítomní presunuli na Dopravné ihrisko, kde nasledovalo slávnostné otvorenie Dní obce. Starosta obce zaževal vo svojom príhovore obyvateľom obce mnoho kultúrnych zážitkov a športovcom poprial veľa úspechov v súťažných disciplínach. Po vztyčení obecnej vlajky nasledovali súťaže žiakov aj dospelých v behu, minifutbale, stolnom tenise, vybíjanej a hádzaní šípiek.

Tu vám prinášame výsledky na prvých miestach športových hier: v behu mladších žiakov zvíťazil Lukáš Horváth, starších žiakov Tomáš Onofer a starších žiačok Viktória Parlagyová. Vo vybíjanej mladších žiačok zvíťazilo družstvo 5. A triedy a starších žiačok družstvo 6. A triedy Základnej školy Valaliky. Vo futbale si zmerali sily rôzne vekové kategórie od najmladších až po mužov s nasledovným umiestnením. V kategórii najmladší žiaci zvíťazilo mužstvo 5. A triedy, mladší žiaci družstvo 6. C triedy a 9. A v kategórii starších žiakov. U mužov sa najviac darilo mužstvu Black Sport, ktorí vyhrali pred Kositom a Play Boyom. Najlepším strelcom sa stal Miroslav Sedlák, ktorý prinútil súperovho brankára 11-krát obzrieť sa za loptou vo svojej bránke. Najlepším brankárom sa stal Stano Peterčák. V tenise v kategórii OPEN (najlepší z najlepších) zvíťazila Lívia Drotárová. V kategórii starších žiakov prvé miesto obsadil Milan Papcún, mladší žiaci Kamil Lacko, mladšie žiačky Gabika Horváthová a v kategórii od 45 do 100 rokov pán Jozef Ondruška. Jednoznačným víťazom v šípkach sa stal Ladislav Makó. Po vyhodnotení športových súťaží, udelil starosta obce Cenu obce Valaliky páňovi Imrichovi Svatovi za jeho dlhoročnú a obetavú prácu s mládežou v oblasti stolného tenisu. Na záver vystúpila Dychová hudba Valaličanka a po nej nasledovala ľudová veselica, na ktorej si všetci prítomní mohli pochutnať na vynikajúcom kotlíkovom guláši, ktorý pripravil hlavný šéfkuchár Martin Tóth.

Po športovo náročnom dni nasledoval deň plný kultúrnych zážitkov, ktorý pre nás pripravili deti z materských škôl, základnej umeleckej školy a základnej školy. Ľudovým spevom potešili naše uši ženy zo ženskej speváckej skupiny Valaliky. Aj tohtoročné Dni obce sa nám vydarili. Spokojní môžu byť nielen víťazi športových súťaží, ale všetci, ktorí sa týchto osláv zúčastnili. Pripravený bohatý kultúrny a športový program naozaj súhlasil s heslom Dní obce Valaliky "celá obec športuje, celá obec sa zabáva". Prajeme nám všetkým, organizátorom i účastníkom, aby ďalší ročník týchto osláv bol ešte lepší **Jana Labanská**

Dobro a zlo

Súčasťou nedávnej pastoračnej cesty Benedikta XVI. v Poľsku bola aj návšteva bývalého koncentračného tábora v Osvienčime. Svätý Otec tu povedal: "Prehovoriť na tomto mieste hrôzy, na tomto mieste, kde sa spáchali bezprecedentné masové zločiny proti Bohu a proti človeku, je takmer nemožné ... Na tomto mieste, slová zlyhávajú. Nakoniec zostáva iba hrozivé ticho, ktoré samo je výkrikom k Bohu z hĺbky srdca: "Prečo si, Pane, zostal mlčať? Ako si to mohol znášať?"

Len niekoľko hodín po vyrieknutí týchto pápežových slov som mal možnosť byť na mieste veľkej tragédie, ktorú zapríčinil teroristický útok pred piatimi rokmi 11. septembra v New Yorku. Stal som pri *Ground Zero* obkolesenom kovovým plotom, hľadiac na postavený kríž zo železa, prezerajúc si autentické zábery a čítajúc vyše dva a pol tisíc mien tých, čo tam zahynuli. Bolo tam spustu ďalších ľudí z celého sveta. Boli sme umlčaní pri pohľade na následky nakulminovanej ľudskej zloby. Takmer v kútiku každého oka sa lihotala slza súcitu nad obrovskou bolesťou. "Prečo si, Pane, zostal mlčať? Ako si to mohol znášať?" Druhá svetová vojna minulého storočia a teroristická vojna na začiatku nového tisícročia sú škaredou, hanlivou a bolestivou vizitkou dejín, ktoré žijeme. Myslím, že to bol arcibiskup Fulton Sheen, ktorý upriamil pozornosť na vnútornú príčinu vojen. Vrávi, že vnútornou príčinou je sebeckosť, nenávisť suseda, podkopávanie nôh, neprajnosť, netolerancia a na prvom mieste zabúdanie na Boha. Človek zablokovaný negatívnymi myšlienkami a postojmi je plný strachu, psychózy a neurózy a toto produkuje okolo seba. Arcibiskup Sheen dodáva: "Vynásobte tieto vnútorné spory, vynásobte takýchto ľudí a je tu nový vojnový konflikt. Lebo nič sa vo svete nestáva prv, než by sa to prv nestalo v srdci človeka."

Zlo bude prítomné vo svete až do jeho skončenia. Zlo v rozličnej miere môže sa dotknúť každého z nás. Má rôznu podobu: fyzické, morálne, duševné, citové, sociologické. Zlé môžu urobiť nám a zlé môžeme urobiť my iným. Dramatický zápas dobra a zla je každodenný. Koncil tvrdí, že človek rozpoltený sám v sebe je zatiahnutý do tohto boja, musí ustavične zápasíť, aby sa primkol k dobru a iba za cenu veľkého úsilia je schopný zvíťaziť (*Gaudium et spes*, 13 a 37). Katechizmus to dopĺňa slovami: "čím väčší človek koná dobro, tým sa stáva slobodnejším. Pravá sloboda je iba tá, ktorá je v službe dobra a spravodlivosti" (bod 1733). Vo svedomí každého človeka sa ozýva mravný zákon: "konať dobré a chrániť sa zlého". Skúsení odborníci na duchovný život odporúčajú "dobrom premáhať zlo".

Benedikt XVI. na otázky nastolené v Osvienčime odpovedá: "Nedokážeme vyniknúť do Božieho plánu vidíme iba odrobinu z neho a urobili by sme nesprávne, keby sme sa chceli stať sudcami Boha a histórie. Náš výkrik k Bohu musí byť aj výkrikom, ... ktorý v nás prebudí skrytú prítomnosť Boha tak, aby jeho sila zasiať v našich srdciach nebola v nás pochovaná, alebo zanesená bahnom sebeckosti, malomyselnosti alebo ľahostajnosti". Osvienčim a *Ground Zero* (kde je plánovaná cesta Svätého Otca na budúci rok) spolu s ďalšími miestami, na ktorých po obrovskej tragédii a utrpení nemo stojí kríž, sú pre každého mementom a tiež výzvou: neškodí a neblí-

Foto: internet

žiť druhému človeku nijakou formou a v žiadnej miere. Alebo ako to vyjadril náš o. arcibiskup: "Nikomu nerob zle, každému len dobre a radosť všetkým".

Mons. Juraj Kamas, farár

Birmovka

Ty si ten Boh, ktorý horí, ty si ten, čo rany hojí, počuť krídla holubice, bude ako na Turíce."

"Slávnosť udelenia sviatosti birmovania v našej farnosti sa tradične koná vo veľkonočnom období. Rok 2006 nebol výnimkou, a tak 6. mája, v kostole Narodenia Panny Márie v Gečí, bola 88 birmovancom udelená sviatosť duchovnej dospelosti. Vysluhovateľom sviatosti bol Mons. Stanislav Stolárik košický pomocný biskup.

Za duchovný vzor si mladí birmovanci vybrali svätca, ktorého život im najviac učaril. Okrem všeobecne známych "hrdinov viery" ako napr. Peter, Ján, Mária čoraz častejšie odznievajú menej známejší svätci a to: Gemma, Mechtilda, Jordán, Leo... Svedčí to nielen o tom, že každý sa snaží byť originálny, ale aj o tom, že teraz si musia preštudovať oveľa viac životopisov, ktorými by sa mohli inšpirovať. Ako obyčajne boli do sv. omše aktívne zapojení aj birmovanci, ktorí čítali čítania, prosby, niesli zapálené lampy ako symbol ohňa, ktorý bol v nich Duchom Svätým zapálený. Slávnostnú atmosféru dotváral aj chrámový zbor z Valalíku pod vedením Valérie Hалуškovej.

Viac ako polrok prebiehala príprava k prijatiu sviatosti birmovania. V Kokšov Bakši pod vedením p. kaplána Petra Lazora. V Gečí viedli prípravu p. diakon Milan Andrejkovič, p. katechéta Monika Gregová a hlavne p. farár Juraj Kamas. Mužská časť katechetov dohliadala na prípravu vo Valalíku. Stretnutia neboli vždy iba plné učenia a skúšania, ale boli prerývané aj odovzdávaním skúseností, priateľskými rozhovormi i smiechom.

V závere slávnosti z úst už dospelých kresťan-

nov, odzneli slová vďaky za udelenú sviatosť, ale i slová túžby po novom duchovnom živote, ktorý by z nich nerobil iba nečinne sediacych vo svojom vnútornom pohodlí, ale nabádal ich aj k aktívnym činom prospešným sebe i spoločenstvu ostatných veriacich.

Pavol Kacvinský

Sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi

Desať dní od sviatku Zoslania Ducha Svätého si pripomíname sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi, ľudovo nazývaný aj Božie Tela. V nedeľu 18. júna sa vo farskom kostole vo Valalíku konala slávnosť z príležitosti sviatku Božieho Tela tzv. Oltáriky. Pripomenuli sme si každodennú prítomnosť Ježiša Krista v Oltárnej sviatosti. Na záver sv. omše sa viedla procesia, na čele ktorej bol Eucharistický Kristus a cestičku pred ním stlali kvietky, ktoré už tradične sypali prvoprijímajúce deti.

Za spevu sa sprievod veriacich zastavoval pri štyroch oltárikoch, ktoré symbolizujú štyri svetové strany. V našej obci sú však aj symbolom 4 dedín, z ktorých sa Valalíky skladajú. Pri každom oltári si najprv kňaz uctil kadidlom Sviatosť Oltárnu a následne odznelo príslušné čítanie z Evanjelia. Po krátkej modlitbe nasledovalo Eucharistické požehnanie celého sprievodu. Tradičná procesia, ktorá pretrvala i časy komunistického režimu, prehlbuje vo veriacich úctu k Božskému telu, ktoré sa dáva verejne k adorácii. Patrí to zaiste k najväčšiemu prejavu klanania sa Bohu. Tým viac, keď žijeme v dobe šíriacej ateizmu a ľahostajnosť. Je to však aj signál, že Krista nemožno zatvoriť medzi chladné múry kostola, ale máme ho vyniesť von medzi ľudí a zohriať nim chladné ľudské srdcia. Navonok prejaví svoj vzťah k Bohu.

Pavol Kacvinský

Slávnosť 1. svätého prijímania

My cestou šťastia kráčame...

V nedeľu 21. mája sa vo farskom kostole vo Valalíkoch konala slávnosť 1. sv. prijímania, keď vyše tridsať detí 3. ročníka prijalo po prvý krát Pána Ježiša do svojho srdiečka. Na tento tak krásny deň sa deti svedomito pripravovali na hodinách náboženstva pod vedením p. katechéty Mgr. Milana Hovanca, ale najväčšiu zásluhu na ich príprave mal p. kaplán Mgr. Peter Lazor, ktorý sa s prvoprijímajúcimi deťmi stretával na detských svätých omšiach a vedomosti dopĺňal aj na stretnutiach po nich. Deti sa naučili základ kresťanského náboženstva, aby vedeli pochopiť, aký veľký dar sa im odovzdáva v spôsobe chleba a vína. Vyvrcholením príprav bola sviatosť zmierenia, kde si deti opäť obnovili čistotu srdiečka, aby doň v nasledujúci deň mohli prijať Najväčšieho hosťa. Pred začiatím slávnostnej sv. omše deti za pomoci p. kaplána spálili papieriky, na ktorých boli zapísané ich hriechy, z ktorých sa vo svätej spovedi vyznali. Konečne tak mohli otvoriť dvere svojho srdca pre Priateľa s veľkým P. Počas celej slávnosti sa deti zapájali do liturgie a v závere rodičom zaspievali pieseň s názvom: Láska je tu s nami...

Dúfame, že deťom neopadne nadšenie s Krista, ale stále budú s ním v spoločenstve a zotrvávajú v jeho priateľstve - veď platí staré zníme: "V núdzi poznáš priateľa." A Ježiš je určite tým najvernejším z pomedzi všetkých. On neopustí v ťažkostiach a bude zdieľať naše radosti, problémy.

Pavol Kacvinský

Foto: Ing. Milan Tóth

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Stavebné rekonštrukcie

Okrem prírody sa na jar zobúdzajú aj stavbár. S príchodom lepšieho počasia nastáva každoročne v obci čulý stavebný ruch. V posledných rokoch sa veľmi často stretávame s výmenou krytiny na rodinných domoch. Súvisí to jednak s tým, že najväčší nárast počtu domov bol v šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch a tak stavby už potrebujú vymeniť prvky krátkodobej životnosti stavby a možno to súvisí aj s novými možnosťami financovania hlavne formou hypotéky. Často však medzi stavebníkmi vládne neinformovanosť v súvislosti s dodržiavaním stavebného zákona. Pri "oprave strechy" môžu nastať dva prípady.

Ten jednoduchší je, keď sa mení len krytina, prípadne klampiarske výrobky. Na takéto opravy je potrebné len ohlásenie stavebných úprav na obecnom úrade. K ohláseniu je potrebné doložiť doklad o vlastníctve stavby, stručný technický opis a vyhlásenie kvalifikovanej osoby, ktorá bude vykonávať stavebný dozor. Ten komplikovanejší prípad je, keď sa mení aj krov strechy. Takáto "oprava strechy" možno povoliť len formou stavebného konania. Zasahuje sa totiž do nosných konštrukcií a často sa mení aj vzhľad stavby. Stavebné konanie je podstatne komplikovanejšie. Je potrebné doložiť projekt stavby, niekoľko vyjadrení a hlavne celé je to podstatne dlhšie. V prípade procesu povoľovania rekonštrukcie strechy prebieha stavebné konanie a vlastníci susedných nehnuteľností sú tzv. účastníci konania. Majú práva sa vyjadriť k zamýšľaným stavebným prácam.

Hoci pri výmene strešnej krytiny pri ohlásení stavebných úprav sa konanie nezvoláva, odporúčame oboznámiť s plánmi suseda, a to spravidla toho, ktorého pozemok bezprostredne susedí s vašou stavbou. Predídete sa tak nedorozumeniam, ktoré môžu vzniknúť v čase opravy.

Ing. Štefan Petřík

Nezáleží nám na zdraví našich detí?

Je všeobecne známa veta, že základom zdravia je správna životospráva. U detí to platí o to viac. Obec v zmysle zákona je povinná vytvárať o. i. aj podmienky pre stravovanie žiakov na školách. Ako je to vo Valalíkoch? V roku 2005 obec zracionalizovala prevádzku vtedajších troch kuchýň a dnes je v prevádzke technologicky i kapacitne dobre vybave-

Po preskúmaní údajov porovnávacej tabuľky dôjdeme k nasledovným záverom:

1. percento stravníkov zo všetkých žiakov je v ZŠ Valaliky je výrazne najnižšie, ak odrátame deti, ktoré sú stravníkmi tzv. v hmotnej núdzi poberajúcimi obed za 3 Sk, vychádza nám, že len 6% z celkového počtu detí (ktoré nie sú v hmotnej núdzi) sa stravuje v školskej jedálni,
2. percento poberateľov stravy učiteľov je na úrovni priemeru ostatných škôl,
3. využitie zamestnancov školskej kuchyne (je-

Porovnávacia tabuľka stravníkov na základných školách:

	Valaliky	Seňa	Čaňa	Ždaňa
Počet žiakov ZŠ	522	464	826	413
Z toho počet stravníkov	95	119	260	159
% stravníkov	18%	26%	31%	38%
ZŠ detí, ktoré nie sú v hmotnej núdzi	30	91	210	74
% detí ZŠ	6%	20%	25%	18%
ZŠ detí v hmotnej núdzi	65	28	50	85
% detí ZŠ v hmotnej núdzi	12%	6%	6%	21%
Počet učiteľov ZŠ	29	42	49	36
Z toho počet stravníkov	20	23	49	12
% stravníkov	69%	55%	88%	33%
Počet školských kuchýň	1	1	1	2
Počet zamestnancov školskej kuchyne	5	5	7	11
Počet denne pripravených obedov	220	200	305	252
Počet obedov/1 zam.	44	40	44	23

ná jediná školská kuchyňa pri Materskej škole v časti Všešvätých. V minulom roku sme zakúpili zariadenie tzv. konvektomat v hodnote vyše 300 tis. Sk, kuchyňu sme splynofikovali a zmodernizovali jej vybavenie. Spomenuté zariadenie na prípravu jedál zaručuje zdravé jedlá pripravované na báze horúceho vzduchu a pary. Nutričná hodnota takto pripravovaných jedál je vysoká. Na bývalú školskú jedáleň pri Základnej škole Valaliky boli predtým značné ponosy. Dnes školská jedáleň pripravuje zdravé a pestré jedlá často aj s prídavkom ovocia, jogurtov a pod. Dnes neevidujeme žiadne sťažnosti na kvalitu podávaných jedál.

Keďže napriek všetkým vykonaným opatreniam sa ani počet detí základnej školy stravujúcich sa v školskej jedálni zdá nedostatočný, nech sa vypracovať porovnávajúcu tabuľku stravníkov v susedných školách.

dálne) vo Valalíkoch korešponduje s využitím zamestnancov na ostatných školách i keď pri väčšom počte stravníkov by mohlo byť toto využitie vyššie.

Základným záverom z uvedenej porovnávacej tabuľky je však zistenie kriticky nízkeho počtu percenta detí stravujúcich sa v školskej jedálni ZŠ Valaliky. Je to aj do značnej miery otázka prístupu a zodpovednosti rodičov za zdravé stravovanie svojich detí. Väčšina detí dostáva vreckové na zabezpečenie si desiaty. Deti obyčajne nakupujú sladkosti, možno niekedy o rovnakej cene ako je cena obeda. Možno sú aj iné dôvody na nestravovanie sa detí v školskej jedálni. Ak sú nejaké sťažnosti alebo pripomienky na školské stravovanie, je potrebné, aby to rodičia oznámili učiteľom svojich detí, prípadne vedúcej školskej jedálne, aby sme mohli zjednať nápravu.

Ing. Milan Tóth, starosta obce

Nebezpečný odpad upozornenie

V minulých obecných novinách som oznámil, že občan, ak má napoňho s odpadom, môže ho bezplatne (poplatok zaplatí obec) na občiansky preukaz odvieť do spaľovne. Ak má občan nebezpečný odpad, ktorý tiež chce čím skôr odvieť, môže tak urobiť v Zbernom dvore v areáli spaľovne taktiež na základe občianskeho preukazu. Pri nebezpečnom odpade však musí dodržať nasledovné podmienky:

- odpad musí byť odovzdaný v uzavretých nádobách, aby nemohlo dôjsť k jeho rozsypaniu, rozliatiu, resp. k zmiešanju,
- z obalu musí byť zjavné o aký odpad sa jedná pôvodný obal alebo označiť štítkom s uvedeným názvom odpadu (druh chemikálie, olej minerály

jedlý hydraulický motorový s obsahom PCP prevodový mazací chlôrovany syntetický a pod.

Takého označenie budeme vyžadovať aj v prípade zberu nebezpečného odpadu v obci.

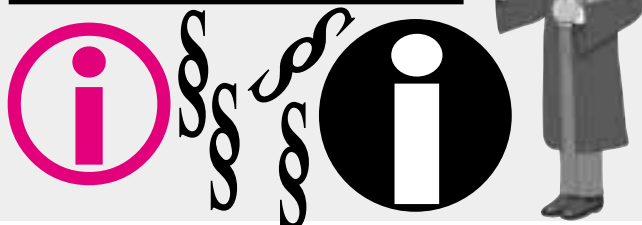
Ing. Milan Tóth, starosta obce

Valalický jarmok

Tohtoročný 16. Valalický jarmok sa bude konať 19. augusta 2006 (sobota). Aj teraz bude pre vás pripravený zaujímavý kultúrny program, o ktorom vás budeme informovať cestou obecného rozhlasu a našej internetovej stránky.

Marta Bakšiová

PRÁVNE RADY A INFORMÁCIE

ČÍ JE TENTO PES ?! ?!

Je veľa problémov, ktoré dnes ako aj v minulosti súviseli s chovom spoločenských zvierat. Jedným z nich je aj spoľahlivá evidencia a následne identifikácia zvierat. Každý zodpovedný chovateľ je rád, keď sa mu jeho stratený alebo zatúlaný zverenec vráti. U menej zodpovedného chovateľa je zas oveľa jednoduchšie dokázať a vyžadovať zodpovednosť, pokiaľ je zviera nezameniteľne označené. Nezameniteľné označenie je tiež podmienkou pre vystavenie pasu spoločenského zvierateľa pre tých chovateľov, ktorí chcú svoju dovolenku stráviť spolu so svojim psom alebo mačkou mimo územia Slovenskej republiky. Za nezameniteľné označenie sa považuje tetovanie a čipovanie.

Prax ukázala, že tetovanie napriek technickej jednoduchosti je metóda postačujúca, avšak len pre potreby chovateľských zväzov. Nedostatkom je nedodržanie správnej techniky realizácie druh použitej farby, čiastočné alebo úplné vyplavenie farby krvou, ale predovšetkým nedostatočná trvácnosť, hlavne z aspektu čitateľnosti. Treba si uvedomiť, že tetovanie sa vykonáva u šteniat a vplyvom rastu zvierateľa dochádza ku deformácii číselného kódu, ktorý je v dospelom veku často nečitateľný. Práve vďaka uvedeným nedostatkom sa tetovanie nahrádza novou metódou označovania zvierat čipovaním.

Čipovanie je spôsob označovania zvierat, pri ktorom sa pod kožu zavádza elektronický miniatúrny čip s jedinečným a nezameniteľným číselným kódom. Čipovanie môže prevádzať iba veterinárny lekár na základe poverenia, ktoré získa po splnení zákonom stanovených podmienok. Samotné zavedenie čipu je vlastne jeden injekčný vpich, podobne ako napríklad pri očkovaní. Tento úkon nie je pre zviera o nič väčším stresom ako obyčajné očkovanie. Začipované alebo aj nezačipované zviera sa dá potom veľmi ľahko preveriť pomocou čítačky. Ide o malý prístroj, ktorým sa namieri na zviera a v prípade, že zviera začipované je, na displeji sa rozsvieti číslo príslušného čipu. Nie je potom nič ľahšie ako vyčítať zistené číslo do počítača a v centrálnom registri nájsť údaje o zvierati a o jeho majiteľovi. Centrálna evidencia je v SR zabezpečená Národným centrom Rádiofrekvenčnej identifikácie zvierat so sídlom v Senici. Prístup do centrálného registra (nahlasovanie a zmena údajov) je možný iba na základe individuálneho hesla, ktoré je pridelené veterinárnemu lekárovi spolu s poverením čipovať. V praxi to znamená, že tento register nie je verejnosti prístupný a tým sú chránené údaje ako o zvierati, tak o majiteľovi. Takže, keď sa nájde ale-

bo odchytiť zatúlane zviera, veterinárny lekár ho skontroluje pomocou čítačky a pokiaľ sa nájde čip, zviera môže byť vrátené majiteľovi.

Ako už bolo spomenuté, pre vystavenie pasu spoločenského zvierateľa je potrebné nezameniteľné označenie pričom sa aj u tetovaného zvierateľa vyžaduje čipovanie. Preto ak chce chovateľ cestovať do zahraničia aj so svojim psom musí ho dať začipovať a následne dať vystaviť pas. Pas vystavuje veterinárny lekár, ktorý má poverenie čipovať. Celý úkon, teda čipovanie a vystavenie pasu, sa vykonáva priamo na ambulancii a na počkanie. Samozrejme, odporúča sa neoddaľovať túto záležitosť na poslednú chvíľu, pretože niektoré cieľové krajiny majú špecifické požiadavky pre očkovania a odčervenia a vyžadujú aj niekoľkomesačné limity medzi očkovaním a vycestovaním. Ide predovšetkým o Veľkú Britániu, Írsko a Škandinávské krajiny. Po označení zvierateľa čipom nestojí už nič v ceste rýchlej a spoľahlivej identifikácii nájdeného zvierateľa, zvierateľa kontrolovaného (napr. na hraničnom priechode) alebo v registrácii novozačipovaného zvierateľa.

V Slovenskej republike sa v súčasnosti čipujú spoločenské zvieratá: psy, mačky, kone a niektoré jedince chránených zvierat a vtákov chovaných v zajatí. Vo svete sa tento spôsob používa vo väčšej miere, hlavne v zoologických záhradách a vďaka svojej spoľahlivosti aj pri skúmaní divo žijúcich zvierat. Ak Vás tento spôsob označovania zvierat zaujal, alebo ak potrebujete vystaviť pas pre svoje zviera, kontaktujte niektorého z veterinárnych lekárov, ktorí sú poverení čipovaním a vystavovaním pasov. Ich zoznam nájdete na www.svpssr.sk.

MVDr., Mgr. Jaroslava KUŽMOVÁ
Veterinárna ambulancia, Valaliky, Hlavná 19

Kvety okolo nás

Koľko sviežosti a farebnosti vedú vniesť kvety a vôbec zeleň do každej domácnosti, do nášho životného prostredia! Kvety na balkónoch a v oknách skrášľia vzhľad sivého betónu, zvyšujú estetický vzhľad interiérov verejných budov ako aj verejných priestranstiev a parkov, kde pohľad na ne je potešením pre našu dušu. **(Pokračovanie na str. 12)**

Foto: Štefánia Diabolková

(Dokončenie na str.11)

Aj tohto roku sme sa snažili skrásliť Park prof. Hlaváča vysadením kvetov. O radu pri výbere vhodných kvetov sme požiadali odborníčku na kvety pani Kopperovú. Slovo dalo slovo a po trojhodinovom vysádzaní bolo dielo hotové. Po týždni začalo kvetov ubúdať. Najprv zmizli tri, potom ďalšie tri. Nieкто medzi ne dokonca skúšal slalom na bicykli a ďalšie tri "prišli o hlavičky".

Čo k tomu dodať? Vandalizmus, bezohľadnosť alebo len potreba ničť?

Štefánia Diabolková

Ochrana a výrub drevín

V zmysle platnej legislatívy (zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) je vlastníkom pozemku, na ktorom sa drevina strom nachádza, povinný sa o ňu starať, ošetrovať a udržiavať. Je preto prinajmenšom zvláštne, keď občania žiadajú obecny úrad, aby zabezpečil zrezanie stromov z ich záhrady. Ani správca elektrického vedenia VSE Košice nemá povinnosť orezávať stromy v súkromných záhradách. A to aj napriek tomu, že ich zariadenie, stĺpy elektrického vedenia, sú umiestnené v súkromných záhradách. Na výrub stromov sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody a žiadateľom je vlastník pozemku.

Súhlas na výrub drevín sa nevyžaduje:

- na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou a krovité porasty s výmerou do 10 m²,
- pri obnove produkčných ovocných drevín, ak sa výsadby nových ovocných drevín uskutoční do šiestich mesiacov odo dňa výrubu,
- pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo značnej škody na majetku,
- ak oprávnenie alebo povinnosť výrubu

vyplýva z osobitných predpisov,

- na územiach so štvrtým alebo piatym stupeňom ochrany, kde je výrub drevín zakázaný,
 - ak je výrub preukázateľne nevyhnutný na zabezpečenie starostlivosti o osobitne chránenú časť prírody a krajiny a ak výrub vykonáva alebo obstaráva organizácia ochrany prírody,

- na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, ak rastú v súkromných záhradách a záhradkárskech osadách. Za záhradu sa považuje ten pozemok, ktorý je takto vedený na Správe katastra.

Ing. Štefan Petrik

Zelené oddychové zóny v mikroregióne Hornád

Dňa 8. júna 2006 bol v priestoroch Kultúrneho domu v obci Ždaňa oficiálne predstavený projekt "Zelené oddychové zóny mikroregiónu Hornád".

V rámci oficiálneho programu za účasti pozvaných hostí, prezidenta spoločnosti U.S. Steel Košice s.r.o., zástupcov susedných mikroregiónov, partnerov projektu a ďalších hostí koordinátor projektu M. Šoltés predstavil jed-

notlivé aktivity projektu.

V rámci jednotlivých aktivít projektu boli na území Čaňa, Geča, Kokšov Bakša, Košická Polianka, Nižná Myšľa, Skároš, Sokoľany, Trstené pri Hornáde, Valaliky, Vyšná Myšľa a Ždaňa vybudované prístrešky a altánky s ohniskami, boli vysadené zelené aleje, zrekonštruovali sa a vytvorili nové parky. Súčasťou projektu bolo osadenie informačných panelov s mapou rozmiestnenia jednotlivých oddychových zón. Budovanie jednotlivých oddychových zón zrealizovali miestne samosprávy v spolupráci s miestnymi podnikateľmi, miestnymi občianskymi združeniami a dobrovoľníkmi.

Vybudované oddychové zelené zóny v mikroregióne Hornád nadväzujú na ponuku možností využívania jestvujúceho náučného chodníka Abovské chodníčky a cyklotrasy Hornád na aktívny odpočinok pre miestnych obyvateľov a návštevníkov z iných regiónov.

Projekt "Budovanie zelených oddychových zón v mikroregióne Hornád" bol pripravený mikroregiónom Hornád v spolupráci s o.z. SOSNA a o.z. Abovská oša.

Projekt bol finančne podporený spoločnosťou U.S. Steel Košice s.r.o..

Ing. Marek Šoltés

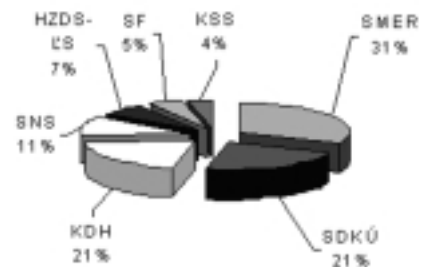

Ako sme volili vo Valalikoch

Prehľad celkového počtu odovzdaných platných hlasov jednotlivým politickým stranám:

SMER - sociálna demokracia	371	30,2%
Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana	250	20,3%
Kresťanskodemokratické hnutie	241	19,6%
Slovenská národná strana	124	10,1%
Ludová strana - Hnutie za demokratické Slovensko	80	6,5%
Slobodné fórum	59	4,8%
Komunistická strana Slovenska	42	3,4%

Grafické znázornenie výsledkov volieb v obci Valaliky

Prehľad celkového počtu odovzdaných platných hlasov v jednotlivých volebných okrskoch:

Dňa 17. júna 2006 sa uskutočnili voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. V našej obci boli zriadené tri volebné okrsky s celkovým počtom zapísaných voličov 2850. Aktívne sa na voľbách zúčastnilo 1243 voličov, z toho celkový počet odovzdaných platných hlasov bol 1230.

Voľby 17. júna 2006		BUZICE	BERNATOVCE	VSECHSVATÝCH, KOŠTANY		
Počet voličov zapísaných v zozname v volebnom okrsku		943	826	1081		
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní		440	349	454		
Počet voličov, ktorí odovzdali obšľku		438	349	452		
Počet platných odovzdaných hlasov		436	344	450		
POLITICKÁ STRANA	počet hlasov	z toho %	počet hlasov	z toho %	počet hlasov	z toho %
SMER	135	30,8	104	30,2	132	29,3
SDKÚ	87	19,8	72	20,9	91	20,2
KDH	80	18,3	72	20,9	89	19,7
SNS	50	11,4	27	7,8	47	10,4
HZDS - LS	28	6,4	18	5,2	36	8
SF	28	6,4	12	3,4	19	4,2
KSS	14	3,2	15	4,3	13	2,8

Pohár starostu obce

V prvú júlovú nedeľu opäť po roku si zmerali vo futbale svoje sily mužstvá zo všetkých častí našej obce. Po vylosovaní skupín sa stretli Košťany s Bernátovcami a mužstvo Všetehsvätých s Buzicami. Prvý zápas vyhrali Bernátovce 2:1 nad Košťanami a Buzice 4:1 nad Všetehsvätými. V súboji o tretie miesto zvíťazilo mužstvo z Košťan so skóre 4:3. Vo finále sa v riadnom hracom čase nerozhodlo, pretože zápas sa skončil nerozhodne 2:2. Rozhodovali pokutové kopy. Viac futbalového šťastia prišlo mužstvu Bernátovce, ktoré sa stalo víťazom Pohára starostu obce s výsledkom 4:3. Najlepším hráčom zápasu sa stal Jozef Svat s tromi gólmi a najlepším brankárom bol Peter Leško. **J.R.**

Foto: Ing. Milan Tóth

Futbal

Milí čitatelia športu!

Tak ako aj inokedy, tak aj dnes nastal čas na záverečné hodnotenie ročníka 2005/2006. Výbor FC Valaliky prehodnotil účinkovanie našich družstiev žiakov, dorastencov a mužstva A.

Začnem u tých najmenších s ktorými je veľa práce a preto prajem ich trénerskej dvojici P. Kyselovi a D. Hudyovi, aby im ich práca v novom ročníku priniesla ešte väčšie potešenie z hry aj umiestnenie v tabuľke. Žiaci nám predvädzali striedavé výkony, vyhrali vonku rozdielom triedy a nato doma prehrali 0:1. V konečnom poradí žiakom v 3. lige patrí 10-ta priečka v tabuľke. Dorastenci pod vedením Jozefa Takáča dosahovali dobré až v niektorých kolách veľmi dobré výsledky, brali body súperom doma aj vonku boli na dobrej ceste postúpiť do vyššej skupiny súťaže. Ale nastalo im bolenie brucha po dobrom obede. Niektorí začali byť veľmi drzí, preto tréner zakázal robiť to, čo chceli sami a tak sa urazili a prestali chodiť na tréningy aj zápasy. Preto v poslednom kole im patrí 4-tá priečka v tabuľke. Ďakujem ich trénerovi za dobrý prístup k práci s nimi a v novom ročníku nech to bude ešte lepšie.

Nuž ako som prosil všetkých fanúšikov v novom roku, aby prišli vytvoriť domáce pohodlie v domácom prostredí, tak im touto cestou ďakujem, že nás povzbudzovali nielen doma, ale časom, keď sa nám začalo trochu herne aj výsledkovo dariť, tak neváhali a našli si cestu aj na súperove ihriská. Pritom nám dávali najavo, že sa im naša hra začala páčiť. Jarou časťou sme dokázali všetkým, že futbal naši muži vedia hrať. Z posledného nelichotivého 14. miesta v jesennej časti sme sa po vynikajúcich výsledkoch dostali až na 10. priečku v jarnej časti. Celkový postup o 4 priečky s celkovým dosiahnutým počtom bodov 31. Prišli domáce zápasy so súpermi, ktorí boli v tabuľke na vyššom umiestnení než my, ale naši muži sa rozohrali tak dobre, že sme v jarnej časti prehrali len dva zápasy v Geči 1:0 a v Ruskove 2:0. Doma sme vyhrali všetky zápasy, a to postupne takto:

FC Valaliky - Družstevník Mokrance	3:1
FC Valaliky - Mladost Sady n/T - Byster	2:0
FC Valaliky - ŠK Rozhanovce	6:1
FC Valaliky - AC Jasov	6:2
FC Valaliky - Družstevník Perín	2:0
FC Valaliky - ŠK Maratón Seňa	8:0

Domáce zápasy boli na 100% bez straty splnené so skóre 27:4.

Vonku sme hrali tiež veľmi dobre s nasledovnými výsledkami:

Budovateľ Bidovce - FC Valaliky	2:2
Lokomotiva Ruskov - FC Valaliky	2:0
Družstevník Trstené - FC Valaliky	0:0
Štart Svinica - FC Valaliky	1:3
TJ Sokolany - FC Valaliky	2:2
FK Geča 73 - FC Valaliky	1:0

Skóre: **8:7**

Vonku sme splnili svoje plány na 70%. Takže vidíte naši fanúšikovia, že to ide, keď chlapi chcú a zvlášť v jarnej časti chceli len vyhrať. Preto im výbor pod vedením Róberta Drotára a Miloša Tkáča praje do nového ročníka len tie najlepšie výsledky. Zároveň sa touto cestou chcem poďakovať aj našim sponzorom, hlavne pánovi starostovi obce Valalík, firme VÝMOS za opravy na ihrisku aj našim chlapcom, ktorí pracujú v zahraničí, menovite: M. Bakši, V. Čorňák, M. Jurík, ktorí nám poštu alebo prostredníctvom inej osoby zakúpili lopty pre náš klub. Určite ste si všimli, že výbor FC Valaliky usporiadal finále vo futbale o pohár predsedu ObFz p. Ondreja Škodyho. Vo finále sa stretli družstvá Kysaku a Veľkej ldy, v ktorom zvíťazilo družstvo Veľkej ldy až na pokutové kopy 5:4. Po skončení finálového zápasu sa pán predseda Ondrej Škody poďakoval finalistom aj hosťom a zároveň výboru FC Valaliky za veľmi dobrú prípravu a organizáciu pri finálovom zápase.

Ešte raz vám všetkým ďakujem v mene výboru aj v mene svojom a prajem všetko najlepšie do nového ročníka. **J.R.**

P.S.

Ďakujem našim občanom, ktorí nám opäť vykradli vodárničku (!!!) a preto teraz nemôžeme polievať hraciu plochu tak, aby bola pripravená pre kvalitné zápasy.

Turnaj Cup 2006

Pre všetkých futbalových športovcov tu máme vynikajúcu správu. V rámci Dní mikroregiónu Hornád, ktoré budú 15. 17. 9. 2006 sa uskutoční futbalový turnaj medzi obcami mikroregiónu Hornád.

Jeho prípravné kolá prebehnú v predstihu v jednotlivých obciach mikroregiónu Hornád podľa nasledovného rozdelenia do skupín:

1. skupina - obce: Nižná a Vyšná Myšľa, Nižná a Vyšná Hutka; (Košická Polianka)

2. skupina - obce: Čaña, Žďaňa, Skároš, Trstené pri Hornáde

3. skupina: Valaliky, Geča, Kokšov Bakša, Gyňov

4. skupina - obce: Haniska, Sokolany, Seňa, Belža

Jednotlivé skupiny si určia miesto a termíny odohrania zápasov vlastnej skupiny. Jednotlivé zápasy v skupinách sa musia odohrať do konca augusta 2006.

Víťazi jednotlivých skupín postupujú do finále, ktoré sa uskutoční počas športového dňa v rámci Dní Mikroregiónu Hornád v Skároši. (15.9.-17.9.)

Pravidlá:

Hrací čas: 2 x 30 min Hráč musí byť starší ako 35 rokov a môže byť registrovaný.

Hráč môže nastúpiť len za obec, v ktorej má trvalý pobyt (predloží OP). Víťaz každej skupiny postupuje do finále.

Postupové kritériá:

Počet bodov.

Vzájomný zápas.

Väčší počet strelených gólov.

Zostavenie skupín družstiev, miesto odohrania zápasov jednotlivých družstiev je potrebné nahlásiť na adresu Obecného úradu v Nižnej Myšli (obecniznamysla@netkosice.sk, tel: 6908 124) a súčasne na adresu: m.soltes@zoznam.sk do 3.7. 2006.

Výber okresu Košice - okolie

Po oficiálnom ukončení jarnej časti súťaže sa odohral priateľský zápas medzi víťazom 1. triedy, futbalovým klubom ŠK Sokolany a výberom mužov z futbalových mužstiev okresu Košice okolie. Za tento výber boli nominovaní aj dvaja naši hráči: Ladislav Makó a Jozef Malík. V tomto zápase podávali naši chlapi vynikajúce výkony, hlavne Jozef Malík, ktorý k celkovej výhre nad ŠK Sokolanmi 6:3 prispel tromi gólmi.

Zároveň boli na tomto stretnutí vyhodnotení najlepší hráči jarnej časti. Medzi nominovanými bol aj hráč klubu FC Valaliky Ladislav Makó. Je to zásluha tak celého kolektívu nášho futbalového mužstva ako aj jeho trénera Róberta Bortáka. Za to, ale najmä za vynikajúce výsledky podávané počas celej jarnej časti ročníka, sa im chceme poďakovať a zaželať im veľa úspechov v ročníku 2006/2007.

Miloš Tkáč

Stolný tenis

Sezóna ozdobená medailami

V mesiacoch máj a jún stolnotenisová sezóna vrcholí majstrovstvami Slovenska v kategóriách družstiev i jednotlivcov. V Trnave sa konali Majstrovstvá Slovenska starších žiakov a žiačok. Medzi chlapcami sme zastúpenie nemali, ale dievčatá náš klub i obec reprezentovali dôstojne. Po napínavých infarktových zápasoch vybojovali bronzové medaily. V boji o tretie miesto porazili domáce hráčky, ktoré na stretnutie s nami nastupovali ako vysoké favoritky. Medaily vybojovali Dominika Lacková, Zuzana Takáčová, Marcela Bartoková a Mária Kraželová.

Vo Vranove sa stretli v boji o medaily dorastenky a dorastenci. Aj tu sme boli úspešní zásluhou Lívie Drotárovej, ktorej odmenou za dobré výkony bolo tretie miesto a bronzová medaila. V súťažiach jednotlivcov starších žiakov Milan Papcun spolu s Brichtom z Bratislavy vo štvorhre chlapcov vybojoval striebornú medailu. Od zlata ich delili iba dve loptičky...

Všetkým, ktorí takto úspešne reprezentovali nielen našu obec a klub, ale aj východné Slovensko, blahoželáme. Veríme, že v tréningovom úsilí ešte pridajú a v novej sezóne nám nielen oni, ale aj ďalší pripravujú mnoho radostí.

Nezabudnime, že v pozadí týchto výsledkov je obetavá práca trénera Imricha Svata. **Ladislav Andor**

Foto: internet

Najnovší úspech

Na Kalokagatii 2006 v Trnave vybojovalo družstvo dievčat druhé miesto v rámci Majstrovstiev základných škôl v stolnom tenise. Reprezentovali Dominika Lacková, Marcela Bartoková, Mária Kraželová a Ivanka Lacková. **Ladislav Andor**

19. ročník Valalického polmaratónu už len história

V nedeľu 11. júna 2006 sa uskutočnil už 19. ročník medzinárodného cestného behu Valalický polmaratón.

Privítali sme celkom 57 štartujúcich, z toho 9 žien. Bežalo sa za pomerne teplého počasia, čo bolo dosť

veľkou prekážkou najmä pre pretekárov, ktorí chceli prekonať traťový rekord. Ten nakoniec padol v ženskej kategórii. Naša vdaka patrí všetkým sponzorom, bez pomoci ktorých sa takéto náročné preteky nedajú uspo-

riaďať. Taktiež ďakujeme všetkým usporiadateľom, rozhodcom, MUDr. Janočkovi za zdravotnícku službu, polícii z Čane, pracovníckam kultúrneho strediska a všetkým, ktorí sa akokoľvek podieľali na úspešnom zvládnutí toh-

to športového podujatia. Samostatne sa chceme poďakovať vedeniu OčÚ Valaliky, páňovi starostovi a páňovi zástupcovi, ktorí boli osobne prítomní a svojimi príhovormi povzbudili a ocenili snahu všetkých zúčastnených bežcov. Záver podujatia sme ukončili chutnou večerou šéfkuchára Františka Danka.

Víťazi v jednotlivých kategóriách:

MUŽI "A"

1. miesto	Ján Krížák	čas: 01.10.29	Skalica
2. miesto	Anatolij Malyy	čas: 01.13.47	Ukrajina
3. miesto	Peter Prešnajder	čas: 01.14.13	Skalica

MUŽI "B"

János Bogár čas: 01.16.34 Maďarsko

MUŽI "C"

Pavol Obraz čas: 01.21.57 OŠK Blažice

MUŽI "D"

Vincent Juhás čas: 01.29.45 Vyšná Myšľa

Ženy do 35 rokov

Sylvia Biliková čas: 01.25.25 /rekord/ Skalica

Ženy nad 35 rokov

Erika Billa čas: 01.36.34 BK STEEL

Na tomto podujatí sa podieľali títo sponzori:

OčÚ Valaliky hlavný sponzor, OčÚ Geča, OčÚ Čaňa, OčÚ Ždaňa, OčÚ Skároš, ZIPP Geča, p. Hruščák, p. Leško Vincent Balla, Pekáreň Valaliky, Lekáreň Prameň, MUDr. Gedeonová, p. Jakobová Pohostinstvo, p. Dušan Varga, p. Matisová, p. Ladislav Vinca, Agrochov, p. Seman Jozef, p. Juhásová textil, Toklex s.r.o., p. Štofanič, p. Ferenc, p. Martin Sviatko, p. Mulato, p. Eliášová M., p. Leško Jozef, p. Tomeček, p. Jakobová Anna Potraviny, p. Uvegešová M., p. Kopperová P., p. Janočko Štefan, Čalúnictvo p. Blaško, Kaderníctvo Všechnsvätých, p. Pavol Palenčár Ovocie, Elektro Diana, p. Hegedušová D., p. Kyselová Klokán, MUDr. Janočko Ján, Prvá stavebná sporiteľňa, Tkáč Milan, Sietotlač, Papet Faj, Bonita Plast s.r.o., Tauris Cas-sovia s.r.o.

Ešte raz všetkým ďakujeme a zo srdca prajeme pevné zdravie, spokojnosť a veľa osobných a pracovných úspechov. Tešíme sa na jubilejný 20. ročník "Valalického polmaratónu".

Tomáš Čigáš, riaditeľ pretekov

Foto: Ing. Milan Tóth